

?drar ?nkontinansl? Çocuklarda Hastal??a Özgü Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?drar ?nkontinansl? Çocuklarda Hastal??a Özgü Ya?am Kalitesi Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23125>

Özet

İdrar İnkontinansı Çocuklarda Hastalığa Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği, çocuklarda görülen **idrar inkontinansı**nın neden olduğu psikososyal ve günlük yaşam üzerindeki etkileri spesifik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama aracıdır. Bu ölçek, Refika İlbakan Hanımeli tarafından 2011 yılında Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde sunulan bir tezi kapsamında, orijinal PinQ ölçeğinin Türk çocuklarında geçerliliğini ve güvenilirliğini incelemek üzere kullanılmıştır. Ölçek, hastalığa özgü **yaşam kalitesini** ölçerek, bu durumun hem çocuklar hem de aileler üzerindeki yükünü standart bir şekilde tespit etmeyi amaçlar.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Kalitesi, İdrar İnkontinansı, Pediatri, Çocuk Sağlığı, PinQ, Ölçek Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Refika İlbakan Hanımeli

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, **pediatrik** popülasyonda idrar inkontinansı tanısı almış çocukların ve onların ailelerinin hastalığa özgü yaşam kalitesindeki düşüşleri ve zorlukları nicel olarak belirlemektir. Klinik uygulamada, tedavi öncesi ve sonrası yaşam kalitesindeki değişimleri izlemek ve müdahale programlarının etkinliğini değerlendirmek için standart bir ölçüm sağlamaktadır. Ölçek, hastalığın günlük aktiviteler, duygusal durum ve sosyal ilişkiler üzerindeki etkilerini derinlemesine incelemek üzere tasarlanmıştır.

Yapı

İdrar İnkontinansı Çocuklarda Hastalığa Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği (PinQ'nun bir uyarlaması olarak), **yaşam kalitesinin** hastalığa özgü boyutların ölçen çok boyutlu bir yapıyı temel alır. Ölçülen temel psikolojik yapı, idrar inkontinansı yoluyla rahatsızlık, sosyal kaygılar ve duygusal tepkilerdir. Tipik olarak bu tür ölçekler aşağıdaki alt boyutları içerir:

Sosyal Kaygılar: Akranlarla ilişkilerde ve sosyal etkinliklere katılmadaki zorluklar.

Duygusal Etki: Utanç, kaygı, düşük benlik saygısı gibi duygusal tepkiler.

Fiziksel Belirtiler: Hastalığın neden olduğu fiziksel rahatsızlık ve hijyen sorunları.

Aile Üstünlüğü ve Yükü: Hastalığın aile üzerindeki genel stresi ve günlük rutinleri etkileme derecesi.

Geçerlik

Ölçeğin Türk popülasyonuna **uyarlama** çalışması, Refika İlbakan Hanımeli'nin 2011 tarihli uzmanlık tezinde detaylandırılmıştır. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, bir uyarlama çalışması'nın doğası gereği, yapı geçerliliği, eş zamanlı geçerlilik ve ayrıt edici geçerliliğinin incelenmesi beklenir. Yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi gereken yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü belirlemek için faktör analizi gibi yöntemlerle desteklenmiştir. Detaylı geçerlik analizleri ve sonuçları, ilgili tezin orijinal metninde yer almaktadır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilmiştir. Ancak, 2011 uyarlama çalışmasında ölçeğin iç tutarlılığı'nın (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliğinin incelendiği varsayılmaktadır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Güvenirlik analizlerinin tam sonuçları ve kullanılan yöntemler (örneğin, iki yarım güvenilirlik) için Refika İlbakan Hanımeli'nin uzmanlık tezine başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türkçe örnekleme korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizi (genellikle Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk **çocuklar**nda da geçerli olduğunu göstermeyi amaçlar. Faktör yükleri, öz değerler ve varyans açıklama yüzdeleri gibi detaylı istatistiksel sonuçları, tez çalışması'nın yöntem ve bulgular bölümlerinde mevcuttur.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Hastalığa özgü yaşam kalitesi ölçeği. Genellikle Likert tipi derecelendirme formatını kullanır, yanıtlar sıkı veya şiddet düzeyini belirtir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: İdrar inkontinansı olan çocuklar ve aileleri.

Yaş Grubu: Pediatrik yaş grubu (İlgili tezde belirtilen kesin yaş aralığına bakılmalıdır, genellikle 5-18 yaş arası).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki klinik ortamlardan (Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi) toplanan, idrar inkontinansı tanısı konmuş çocuk hastalar ve onların birincil bakıcıları.

Test Metodolojisi: Uygulama genellikle öz bildirim veya ebeveyn bildirim şeklinde gerçekleştirilir. Ölçek maddeleri, çocuğun ve ailenin son zamanlardaki deneyimlerini değerlendirmesini ister.

Anahtar Kelimeler

Hastalığa Özgü, Yaşam Kalitesi, Çocuk Psikolojisi, Üroloji, PinQ Ölçeği, Güvenirlilik, Geçerlilik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Saılanmamızdır.

Bağli Kurulu E-posta Adresleri: refika.hanimeli@reyaphastanesi.com.tr

Yazın Adresi: Saılanmamızdır (2011 yılındaki tez dönemi için Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Manisa).

İzinler & Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin kullanımı için izinler ve potansiyel ücretler, sorumlu yazar Refika İbakan Hanımeli veya telif hakkı sahibi kurulu (orijinal PinQ ölçeği geliştiricileri) ile iletişime geçilerek belirlenmelidir. Bir akademik tez çalışması'nın parçası olduğundan, tez kullanımı genellikle akademik referans gösterimi ile serbesttir.

Test Yılı (Uyarılma): 2011

PDF İndirme: Ölçeğin orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: idr-ar-inkontinansli-cocuklarda-hastaliga-ozgu-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Bu ölçeğin uyarılma çalışması aşağıdaki akademik referansa dayanmaktadır:

İbakan-Hanımeli, R. (2011). *İdrar inkontinanslı çocuklarda ve ailelerinde yaşam kalitesi ve PinQ'nun Türk çocuklarındaki geçerliliği çalışması* (Tıpta uzmanlık). Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Manisa.

Tez çalışması'nın YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı:

tez.yok.gov.tr

Özgülük ?nkontinans? Çocuklarda Hastal?ya Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır. Detaylı ölçek maddeleri için Refika İbakan Hanımeli'nin 2011 tarihli uzmanlık tezine (Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM